Oulun kaupungin asiantuntijalausunto HE 61/2022 vp

Marjo Pekkonen
Projektipäällikkö
Oulun kaupunki

OULU

Yleistä hallituksen esityksestä

- Hallituksen esityksen tavoitteena on, että kokeilualueen kunnan asiakkaana olevan henkilön työttömyysturva-asioiden käsittely on viivytyksetöntä ja sujuvaa. Tavoitteena on selkeyttää eri toimijoiden rooleja työvoima-poliittisten lausuntojen antamisessa sekä vahvistaa kuntien roolia työttömyysturva-asioissa.

- Tarkoituksena on, että kokeilualueen kunnan asiakkaan työttömyysturva-asiat käsiteltäisiin pääasiassa joko kokeilualueen kunnassa tai valtakunnallisesti keskitettynä Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimistossa. Lain muutokset osaltaan pohjustavat kokeilulain jatkoa vuoden 2024 loppuun sekä kuntien roolin vahvistamista työllisyyspalvelujen järjestäjänä ja TE-palvelujen siirtoa kunnille vuonna 2024.

Oulun kaupungin huomiot

- Oulun kaupunki pitää esitettyjä muutoksia toimivallan lisäykseen liittyen sinällään hyvin perusteltuina ja kannatettavina.
- Toimivalta työttömyysturvalausuntojen antamisessa on tarkoituksenmukaista jakaa kuntakokeilussa olevien kuntien, TE-toimistojen, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen ja Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston välillä sujuvan ja viivytyksettömän asiakaspalvelun näkökulmasta.
- Muutokset selkeyttävät ja sujuvoittavat työttömyysturvatehtävien hoitamista. Lain sisällön osalta muutokset ovat kannatettavia.
- Hallituksen esitys lisää kokeilualueen kuntien työmäärää ja vastaavasti vähentää TE-toimistojen ja Uudenmaan TE-toimiston työmäärää.

Muutokset lisäävät kuntakokeilujen työmäärää

- Hallituksen esityksessä ei ole riittävästi huomioitu työmäärän lisääntymistä kokeilualueen kunnissa.
- Esityksessä on todettu, että *työssäolovelvoitteen jälkeisen etuusoikeuden ja koulutusta vailla olevan nuoren etuusoikeuden palautumisen käsittelyn* siirtyminen kokeilualueen kunnille lisäisi kokeilualueen kuntien työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen liittyvää työmäärää ja vastaavasti kyseisten työttömyysturvatehtävien siirtäminen kokeilualueen kunnille vähentäisi työ- ja elinkeinotoimistojen työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen liittyvää työtä.
- Hallituksen esityksessä arvioidaan Kokeilualueen kuntien mahdollisen todellisen työmäärän lisääntymisen olevan enintään hyvin vähäistä. Tätä perustellaan sillä, että muutoksessa kuntien ja työ- ja elinkeinotoimistojen väliset ilmoitukset ja tiedonvaihto kyseisiin työttömyysturva-tehtäviin liittyen vähenisivät.
- Arviossa ei ole huomioitu kuitenkaan sitä, että esityksen sisältämä muutos siirtää kunnille myös lisätyötä ja vastuuta työvoimapoliittisten lausuntojen antamista varten tarvittavan tiedon hankkimiseen, selvittämiseen ja ratkaisemiseen. *Muutos lisää työmäärää enemmän kuin hallituksen esityksessä on otettu huomioon.*

Muutokset lisäävät kuntakokeilujen työmäärää

- Mahdollisuus *työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen työnhakijan opintojen vaikutuksesta oikeuteen saada työttömyysetuutta* lisäisi kokeilualueen kuntien työmäärää verrattuna siihen, että kyseiset asiat käsiteltäisiin aina ja kaikissa tilanteissa keskitetysti Uudenmaan työ- ja elin-keinotoimistossa.

- Vastaavasti työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen liittyvän toimivallan jakautuminen Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston lisäksi kokeilualueen kunnille vähentäisi keskitettäviä tehtäviä hoitavan Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston työvoimapoliittisten lausuntojen antamiseen liittyvää työmäärää.

- Koska hallituksen esityksessäkin on tuotu esiin, että Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa, Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa sekä Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa opintoihin liittyviä lausuntoja on annettu vuosittain määrällisesti enemmän verrattuna muihin työ- ja elinkeinotoimistoihin, *haluaakin Oulun kaupunki erityisesti kiinnittää huomiota kuntakokeilujen resurssien riittävyyteen uusien vastuiden ja työmäärän kasvun vuoksi*.

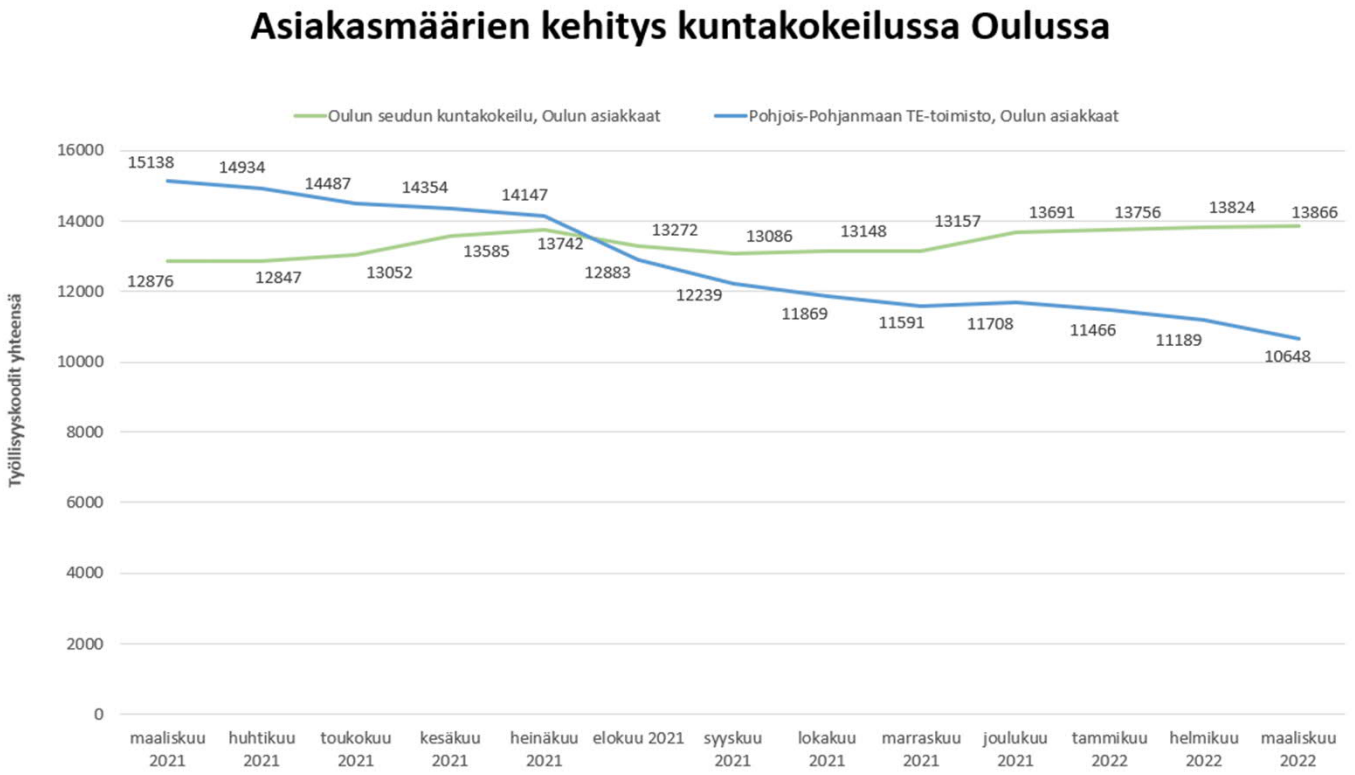
Muutosten vaikutus perehdytystarpeisiin ja henkilöstöresursseihin

- Oulun kaupunki pitää lisäksi tärkeänä, että TE-hallinto tarjoaa riittävän perehdytyksen muuttuvaan lainsäädäntöön.

- *Oulun kaupunki ei pidä tarkoituksenmukaisena, että kunnat joutuvat ottamaan vastuuta ja sitomaan kunnan henkilöresurssia* uusien TE-toimistosta siirtyvien henkilöiden perehdyttämisestä tehtäviin, joihin heitä TE-toimistojen puolelta siirretään.

Muutosten vaikutus henkilöstöresursseihin

Viereinen kuva havainnollistaa Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston ja Oulun seudun kuntakokeilun asiakasmäärien kehitystä ja samalla myös henkilöresurssien välistä epäsuhtaa: resurssit on alun perin jaettiin 03/2021 asiakasmäärä ja tehtävätilanteen mukaan, ja nyt tilanne on muuttunut.

Muutosten vaikutus henkilöstöresursseihin

- Kokeiluun vaikuttavaa lainsäädäntöä on kokeilun käynnistymisen jälkeen muutettu kuntia enemmän velvoittavaksi ja työmääriä on kasvatettu. Samaan aikaan muutosten myötä TE-toimistojen työmäärä on pienentynyt. *Oulun kaupunki ei pidä tarkoituksenmukaisena, että resurssia ei kompensoida asianmukaisin tasaavin henkilöstösiirroin kuntakokeilualueille.*

- *Kuntakokeilujen resurssilaskelmat tulee ottaa välittömästi uuteen tarkasteluun* huomioiden kuntakokeilulakiin tehdyt muutokset, uusi pohjoismainen työvoimapalvelumalli, lomautusten vähenemiset ja työttömyyden ja asiakasmäärien kehitys.

Kiitos!

Lisätietoja

Marjo Pekkonen
Projektipäällikkö, Kuntakokeilu

Oulun kaupunki
p. 040 183 1025
marjo.pekkonen@businessoulu.com

OULU